Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning
Avesta Fagersta Norberg

Anmälan/ansökan om kompostering av latrin

Maj 2026

Enligt 48 § Avfallsföreskrifter VafabMiljö Kommunalförbund samt 33 § Föreskrifter om hantering av kommunalt avfall Avesta kommun

Sökanden

Namn	Personnummer
Utdelningsadress	Postnummer och ort
Telefonnummer	E-post
Fastighetsbeteckning	Fastighetens adress
Typ av fastighet ☐ Helårsbostad ☐ Fritidsbostad ☐ _____	
Antal personer i hushållet	

Uppgifter om toaletten

☐ Mulltoa ☐ Utedass ☐ Förbränningstoalett ☐ _____	
☐ Urinseparering ☐ Ej urinseparering	
Toalettens märke och typ	Toaletten ska installeras i

Uppgifter om kompostering och spridning av latrin / aska

☐ Latrinkompost ☐ Samkompost		
Typ av latrinkompost:		Volym: m3
Fabrikat	Modell	
Redogör för hur samt under hur lång tid, kompostering kommer att ske:		
Redogör för hur latrinet omhändertas efter kompostering (spridning och/eller nedgrävning):		
Ange tidsperiod för när spridning latrin/aska/urin kommer att ske:		
Avstånd till: Grannbostad/grannbostäder _____ m Vattentäkt/er _____ m Vattendrag/sjö _____ m		
Tomtens storlek m^2	Latrin/Aska/Urin kan spridas m^2	

Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning
Miljöenheten
774 81 Avesta
Besöksadress: Strandbacksvägen 7, Avesta

Telefon: 0226-64 54 54
E-post: miljo-bygg@avesta.se
Organisationsnr: 212 000-2262

Uppgifter om lagring och spridning av urin

Mängd m^3	Urinet lagras i:	Ange hur länge urinet lagras innan spridning samt hur spridning kommer att ske:

Övrigt

Övriga upplysningar

Sökandens underskrift

Datum	Underskrift	Namnförtydligande

Om personuppgifter
Information om hur Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltnings hemsida www.vdmb.se
Du kan också kontakta Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning på tel. 0226-64 54 54.

Upplysningar
För handläggning av er anmälan tas det ut en avgift enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige i Avesta, Fagersta och Norbergs kommuners fullmäktige.

Ansökan skickas till: Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning, 774 81 AVESTA

Västmanland-Dalarna
miljö- och byggförvaltning
Avesta Fagersta Norberg

Anvisningar för kompostering och avsättning av latrin

Fekalier/Latrin
Fekalier är avföring. Latrin är fekalier och urin blandat. Fekalier och latrin innehåller smittämnen, därför bör detta material inte hanteras hur som helst och inte heller användas i odling innan behandling. Behandling för att minimera smittrisken kan ske på olika sätt. Det vanligaste är att man komposterar eller lagrar materialet en viss tid.
Varmkompostering innebär att materialet komposteras och uppnår en temperatur i komposten på minst 50°C under en veckas tid. Under den tiden ska materialet röras om minst tre gånger för att allt material verkligen ska bli tillräckligt varmt. I de fall där man inte uppmätt en temperatur på minst 50°C under en vecka skall processen betraktas som långtidslagring.

Långtidslagring innebär lagring under minst två år innan materialet används i trädgårdsodlingarna. Även om fekalierna ser ut som jord och luktar som jord långt tidigare kan man inte vara säker på att det är smittsäkert förrän efter två år.
Källa: Avloppsguiden

Kompostanläggning
Latrinutrymmet ska vara tätt och hindra djur från att komma i kontakt med avfallet. Det ska även vara lätt att tömma och frakta bort latrinet.

Fekalier innehåller inte lika mycket näring som urin men har bra egenskaper som jordförbättringsmedel. Det är viktigt att hantera det fasta avfallet på rätt sätt eftersom vår avföring innehåller mikroorganismer som kan vara skadliga för både människor och djur.

Till många torra toaletter följer det med behållare för kompostering. Du kan också bygga en kompost själv. En kompost med två fack på 500 liter vardera brukar räcka för en familj i en sommarstuga. Det är viktigt att komposteringsbehållaren har en tät botten så att inte lakvatten rinner ut. Behållaren ska också vara väl ventilerad och skyddad mot regn. Den bör placeras långt bort från den egna, och även eventuella grannars, vattentäkter. Med fördel kan komposten placeras i skugga.

Latrinen ska komposteras i minst 6 månader i sluten behållare. Under den tiden ska ingen ny latrin tillföras. Efter påfyllning av latrin ska en täckning ske med färdig kompost eller strö. Om du inte urinsorterar är det viktigt att tillföra strömaterial, torv, löv eller annat som suger upp fukt. Blir komposten för blöt kan det lätt uppstå problem med bl.a. lukt.

Att plantera in lite daggmask i komposten påskyndar nedbrytningen. Komposteringen är som mest effektiv om temperaturen ligger mellan 35° och 45°C. Efter ett halvår i sluten kompost bör latrinen efterkomposteras i ytterligare minst 6 månader. Efterkomposteringen kan ske i vanlig trädgårdskompost.

För normalhushållet bör volymen på behållare vara ca 2 x 500 liter vid fritidsboende och ca 2 x 1000 liter vid permanentboende.

Samkompostering
Om du väljer en större kompost kan du även kompostera det nedbrytbara hushållsavfallet i

samma behållare. Det kallar vi samkompostering.

Placering
Komposten ska placeras ovan mark inom den egna fastigheten och **minst 4,5 meter** från Tomtgräns och på betryggande avstånd från vattentäkt.

Avsättning

Vid spridning av behandlade fekalier i din trädgård behöver du en yta på minst 10 m² per person och år. En familj på 5 personer behöver alltså ca 50 m² odlingsyta, vilket motsvarar en mindre kolonilott. För latrin (fekalier och urin blandat) gäller samma spridningsyta som urin, dvs 40-50 m² per person.

Vid spridning ska fekalierna/latrinen myllas ned för att minska risken för att människor och djur kommer i kontakt med materialet.

Om du använder fekalier/latrin för gödsling av grönsaker som är i kontakt med jorden och konsumeras råa, t ex morötter, rekommenderas minst två växtsäsonger mellan spridning och skörd. I övriga fall, t ex bärbuskar, majs eller potatis rekommenderas minst en växtsäsong mellan spridning och skörd. För blommor och annat som inte ska ätas kan tiden mellan spridning och skörd vara kortare.
Källa: Avloppguiden

Anvisningar för lagring och avsättning för urin (urinseparerande toalett)

Lagring
Urinen ska vara ren och källsorterad, utan övriga substanser som t.ex. toalettpapper, avföring eller vatten från bad, dusch och tvätt. För att växtligheten ska kunna ta upp näringen som urinen innehåller ska spridning av urin endast ske under perioden april till och med september. Urin som produceras under resten av året måste därför lagras till dess att man kan sprida den. Volymen på lagringsbehållaren ska minst vara dimensionerad så att den urin som produceras av hushållet under tiden oktober till och med mars kan rymmas. För att beräkna hur stor behållare som behövs för hushållet, kan man utgå från att en person producerar ca 1 - 1,5 liter urin per dygn. Tänk på att en liten lagringsbehållare måste tömmas oftare än en stor.
Behållaren som används för lagring av urinen ska vara tät och utförd i ett åldersbeständigt material som tål högt pH. Om anläggningen ska utnyttjas under vintern är det viktigt att eventuella rörledningar och behållare placeras så att frysning undviks.

Spridning
Urin från friska människor innehåller låga halter av mikroorganismer. Därför behövs inte någon behandling av källsorterad, ren urin. Gödslar du dina grönsaksodlingar, eller annat som ska ätas, ska det gå minst 1 månad mellan spridning och skörd, som en extra försiktighetsåtgärd.

Det blir mindre lukt om man inte späder ut urinen, och dessutom får man en mindre volym att hantera. Men tänk på att grödan behöver rikligt med vatten för att kunna ta upp näringen, sannolikt mer än 10 gånger så stor mängd vatten som mängden urin. Om du gödslar med outspädd urin behöver du alltså vattna rejält i samband med spridningen. Med fördel sprids urinen innan nederbörd.

Gödsling med urin ska ske under växtsäsongen, dvs april-oktober. Det bästa är att sprida urinen så nära markytan som möjligt och sedan mylla eller vattna ned den. Spridning av urin med vattenspridare är inte att rekommendera, eftersom det kan lukta mer och man riskerar att mycket av näringen försvinner.

När du sprider urin i din trädgård behöver du en yta på minst 40-50 m² per person, dvs ca 150-300 m² för en familj, för att sprida ut ett års uppsamlad urin.

Merparten av näringsämnena kväve och fosfor finns i urinen. När kväve och fosfor hamnar i grundvatten och vattendrag blir de föroreningar. Man vinner därför mycket på att ta om hand om urinen på ett bra sätt!
Källa: Avloppguiden